

Nederlands theater is hip

Er is veel Nederlands te horen tijdens het theaterfestival van Avignon.

Zaterdag ging Romeinse tragedies van Toneelgroep Amsterdam in première. 'Zes uur lang luisteren ze naar de Nederlandse taal, ongelooflijk.'

Van onze correspondent OLIVIER VAN BEEMEN

Juli in Avignon. Zoals elk jaar bruist het onder de platanen van het oude, ommuurde stadscentrum. In de schaduw van het pauselijk paleis, waar in de late middeleeuwen een eeuw lang tegen Rome opstandige Franse pauzen in gevestigd waren, prijzen jonge artiesten en regisseurs hun voorstelling aan. In theatertjes en op de hoeken van de smalle straatjes is toneel te zien, tot duizend optredens per dag, onder de brandende Provençaalse zon.

Menig deelnemer aan *'Le festival off'*, zoals het officieuze programma genoemd wordt, droomt ervan ooit deel uit te maken van het echte festival, *'Le festival in'*. Dan speel je op de meest prestigieuze plekken, zoals *'La cour d'honneur'* (de erbinnenplaats) van het pauselijk paleis of in het eveneens middeleeuwse karmelietenklooster.

In dat programma is Nederlandstalig toneel dit jaar beter vertegenwoordigd dan ooit, vooral dankzij de Vlamingen. Toneelgroep Amsterdam voert de veelgeprezen *Romeinse tragedies* op van de

Vlaamse regisseur Ivo van Hove en viert andere Vlaamse regisseurs tonen nog vijf andere voorstellingen. Nederlandse dans is aanwezig met Emio Greco en Pieter Scholten.

"Nederlands theater is hip," zegt directeur Rudi Wester van de culturele afdeling van de Nederlandse ambassade in Parijs, die de producties financieel steunt (20.000 euro). "Ons theater is anders dan het Franse, experimenteler," vindt Henk Scholten van het Theater Instituut Nederland, dat vier ton uittrok om twee jaar lang Nederlands theater in Frankrijk te promoten.

Voor festivaldirecteur Vincent

'In Frankrijk zijn we niet gewend aan de mix van theater, film en muziek'

Baudriller is er geen sprake van een opleving van het Nederlandstalig toneel. "Voor mij is het irrelevant uit welk land een regisseur komt," zegt hij. "Ik heb veel waardering voor het werk van Ivo van Hove, die ik al langer volg. Ik stel de dramaturgische vrijheid op prijs die het Nederlands en Vlaams toneel vaak kenmerkt."

De *Romeinse tragedies*, een bewerking van drie stukken van Shakespeare (*Coriolanus*, *Julius Caesar* en *Antoniüs en Cleopatra*), is een goed voorbeeld. De voorstelling vindt plaats in een gymzaal in een woonwijk buiten het centrum, waar een vijfthonderdkoppig publiek zes uur lang de intriges volgt van de Romeinse machthebbers.

"Zes uur lang luisteren ze naar Nederlands met boventitels, ongelooflijk," zegt Van Hove. Hij is opge-

togen in Avignon te zijn. "Hier wil je staan," zegt hij. "De programmering is internationaal, ik ontmoet mensen die ik jaren niet gezien heb. Hier wordt theater serieus genomen."

Tijdens de voorstelling is het publiek verbaasd als het tijdens de eerste decorwisseling wordt uitgenodigd het podium op te komen om iets te drinken of een broodje te eten. Op grote bankstellen midden op het toneel mogen ze plaatsnemen en wanneer de acteurs zich net in een andere hoek bevinden, volgen ze het verhaal op videoschermen.

"In Frankrijk zijn we niet gewend aan zo'n mix van theater, film en muziek," zegt Didier Fusillier, directeur van theater Maison de la Culture in de Parijse voorstad Créteil. Hij werkt al twintig jaar samen met Nederlandse gezelschappen en liet onder meer Orkater en T.r.a.s.h. overkomen.

Om tien uur is de zaal nog net zo gevuld als om vier uur 's middags. "Bravo!" klinkt het van meerdere kanten en de vijftien acteurs worden liefst zeven keer teruggedroepen. De online-versie van het toonaangevende Franse culturele weekblad *Télérama* heeft zondag meteen een recensie: 'Met de *Romeinse tragedies* electrocuteert Ivo van Hove het festival. Tegen alle verwachtingen in, gaan de zes uur spektakel in hels tempo voorbij. Terwijl veel festivals uitentreuren dezelfde buitenlandse regisseurs blijven uitnodigen, en terwijl de bazen van onze Franse toneelcentra steeds weer elkaar vragen, zien we vol vreugde dat Avignon ons deze zomer grote, onbekende artiesten voorschotelt. Zegt het voort.'